

SZUHAKÁLLÓ
KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

GAZDASÁGI PROGRAMJA

2020 - 2024. ÉVRE

Tartalomjegyzék

Bevezetés

1. Szuhakálló település gazdasági helyzetét alapvetően befolyásoló körülmények

1.1. A kormány gazdaságpolitikai célkitűzései

1.2. A kormány fejlesztési irányai

2. Szuhakálló település gazdasági helyzete és a várható változások

2.1. A vagyoni helyzet

2.2. A pénzügyi helyzet

2.3. A költségvetés főbb szerkezete és a várható tendenciák

2.4. A gazdasági program anyagi forrásainak megteremtése

2.5. Folyamatban lévő beruházások, fejlesztések

3. A különböző szintű fejlesztési, szolgáltatási, illetve egyéb programokkal kapcsolatos érintettség

4. A gazdasági program

4.1. Fejlesztési elképzelések

- Ipar

- Idegenforgalom

- Infrastruktúra

4.2. Munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése

- Általános foglalkoztatást segítő célok és feladatok

- Közmunkások foglalkoztatása

4.3. A településfejlesztési politika célkitűzései

- A településfejlesztés széles nyilvánossága

- A településfejlesztés átgondoltsága

- A településrendezési terv

- Felkészülés a pályázatokra

- Településfejlesztési célok

4.4. Az adópolitika célkitűzései

- A helyi adókkal kapcsolatos adópolitikai célkitűzések

- Egyéb adókkal, adó jellegű bevételekkel kapcsolatos adópolitikai célkitűzések

4.5. Az egyes közsolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó megoldások

- Közigazgatás

- Az épített és természeti környezet védelme

- A lakás és egyéb önkormányzati helyiség gazdálkodás

- A vízrendezés és csapadékvíz elvezetés

- A csatornázás

- A köztetető fenntartás

- A helyi közutak és közterületek fenntartása

- A helyi tömegközlekedés

- A köztisztaság és településtisztaság fenntartása

- A helyi tűzvédelem

- A közbiztonság helyi feladatainak ellátása
- Közreműködés a helyi energiaszolgáltatásban
- Közreműködés a foglalkoztatás megoldásában
- Gondoskodás az óvodáról, az alapfokú nevelésről, oktatásról
- Gondoskodás a szociális ellátásról
- Gyermek- és ifjúsági feladatokról való gondoskodás
- Közösségi tér biztosítása, valamint a közművelődési tudományos művészeti tevékenység és a sport támogatása
- A nemzeti és etnikai kisebbségek jogai érvényesítésének biztosítása
- Egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítése

4.6. Befektetés támogatási politika célkitűzései

4.7. Település üzemeltetési politika célkitűzései

5. A gazdasági program megvalósításának pénzügyi mérlege

5.1. Kiadások

5.2. Bevételek

Bevezetés

A gazdasági program elkészítésére Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-ban meghatározottak alapján kerül sor.

(Mötv. 116. § (1) A képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

(2) A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

(3) A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

(4) A gazdasági program, fejlesztési terv - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

(5) A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.)

A gazdasági program elkészítésének célja, hogy az Önkormányzat Képviselő-testülete a ciklusának időtartama alatt egy **egységes, előre meghatározott célrendszer** szerint működjön, fejlődjön.

A gazdasági program a képviselő-testület megbízatásának időtartamára, vagy azt meghaladó időszakra szólhat.

A gazdasági program az önkormányzat részére helyi szinten határozza meg mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok figyelembevételével – a megyei térségi koncepciókhoz illeszkedve – az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják.

A képviselő-testület a jelen gazdasági programban meghatározottakat figyelembe veszi minden gazdasági jellegű, a gazdálkodásra, a település működtetésére, fejlesztésére vonatkozó döntésnél, különös tekintettel az éves költségvetési rendeletek elkészítése és összeállítása során.

A Képviselő-testület kinyilatkoztatja, hogy a jelen gazdasági programban meghatározottakat alkalmazni kell minden gazdasági jellegű, a gazdálkodásra, a település működtetésére, fejlesztésére vonatkozó döntésnél, az éves költségvetési rendeletekről, az éves és éven túli kötelezettségvállalásokról szóló döntéseknél.

A gazdasági program összeállítása során az alábbiak kerültek figyelembevételre:

- a Képviselő-testület és a polgármester elképzelései;
- az Önkormányzat lakossága által megfogalmazott elképzelések, igények,
- az Önkormányzat jelenlegi, illetve várható pénzügyi helyzete.

A célkitűzések megvalósításakor a Képviselő-testületnek ügyel arra, hogy az egyes elképzelések úgy valósuljanak meg, hogy azok a legfőbb célként meghatározottakat segítsék, járuljanak hozzá a részcélok megvalósításához.

A gazdasági programban meghatározott célok eléréséhez a képviselő-testületnek az alábbiakra kell koncentrálnia:

- a célkitűzések egymásra épülő megvalósítására,
- a szükséges anyagi források és eszközök megteremtésére.

Az anyagi eszközök megteremtéséhez nem elegendő az évről-évre keletkező források (pl. állami támogatás, helyi bevételek) megléte, hanem szükség van:

- a pályázati lehetőségek felkutatására és kiaknázására,
- az önkormányzat sajátosságaira támaszkodva új lehetőségek keresésére,
- a meglévő források nagyobb mértékű kihasználására.

A jelen gazdasági programban meghatározott célok, elképzelések megvalósításához a Képviselő-testületnek biztosítani kell a **szükséges anyagi eszközöket**, valamint vagyont.

A programban minden célkitűzéshez, felsoroláshoz megadásra kerül a célfokozat, mely a következő lehet:

- mindenképpen megvalósítandó (jele: **MM**)
- kedvező körülmények között megvalósítandó (jele: **KM**)
- megvalósítható (jele: **M**)

Helyzetelemzés

Szuhakálló, Borsod-Abaúj-Zemplén megye észak-nyugati részén, a Borsodi-dombság keleti peremén, a Szuha-patak völgyében: Miskolctól, a megyeszékhelytől, mintegy 35 kilométerre, és Kazincbarcika városától alig 5 kilométerre fekszik, területe a Sajó-völgy kistáj részét képezi. A kistáj területe 180 km².

Szuhakálló település közigazgatási határa a Sajó folyó bal partján húzódik.

A település **közigazgatási területe** 694,1 hektár, ebből 626,8 hektár külterület és 67,3 hektár belterület.

Az Önkormányzat a Kazincbarcikai Járáshoz tartozik (A járások kialakításáról, valamint egyes ezzel összefüggő törvények módosításáról 2012. évi XCIII. törvény és a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról 218/2012. (VIII. 13.) Korm. rendelet)

Szuhakálló község **lakosainak száma 2019. december 31-én 995 fő**, csökkenő tendenciát mutatva. A település lakosságán belül magas a **munkanélküliek (65 fő)** és az inaktív korú lakosság **(326 fő)** aránya.

A lakosság kor szerinti összetétele sem kedvező, hiszen egyre magasabb a 60 éven felüliek aránya. A település lakosságára 2015. december 31-én: 995 fő, melyből 470 fő férfi és 525 nő.

A lakosság korcsoportos megoszlása:

Év	Fő
0-2	33
3-5	26
6-13	89
14-17	60
18-60	568
61-	219

A lakosság fokozatos öregedése mellett, kevés a helyben maradó és családot alapító fiatal, jóllehet a község infrastrukturális ellátottsága jónak mondható.

Szuhakálló lakosainak 98,8%-a magyarnak vallja magát, a nemzetiségi kötődés tekintetében azonban, a 2011. évi népszámlálási adatok alapján Szuhakálló községben **a cigány (roma) nemzetiséghez** tartozó személyek száma **101 fő (9,6%)**

A település mindazon nehézségekkel szembesül, melyek a térséget jellemzik. Az aktív korú lakosságból **magas az álláskeresők**, a különböző **rendszeres szociális ellátásban** részesülők aránya.

A község közlekedési kapcsolatai mind a 35 km-re fekvő megyeszékhely - Miskolc, mind Szlovákia felé jók. Miskolcra a településre a 26. sz. főútvonalon Kazincbarcika határáig haladva előbb Múcsony felé elkanyarodva a 2605. sz. összekötő úton, majd a településen észak-nyugat felé a 2606. sz. útra hajtv juthatunk.

A település elhelyezkedése miatt a közúton rendkívül **nagy az átmenő forgalom**, mely részben a személyszállításból, részben pedig a teherszállításból tevődik össze. A térség idegenforgalmi szempontból kiemelt látványosságai Aggtelek és Jósvalfő, melyek megközelítése részben szintén a községen keresztül történik.

A községben élők jellemzően az **autóbusz közlekedést, saját jármű használatát** veszik igénybe, mert vasúti közlekedés nincs.

Szuhakálló község a Kazincbarcikai Járáshoz tartozik, mely a kedvezményezett járások besorolásáról szóló 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet szerint, a járások komplex mutatóin alapuló **kedvezményezettségi sorrendben a 96. helyen** szerepel, besorolása pedig **„kedvezményezett járás”**.

Szuhakálló község a kedvezményezett települések besorolásáról és a besorolás feltételrendszeréről szóló 105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet szerint, a **jelentős munkanélküliséggel sújtott települések** közé tartozik.

2019. december 20-án, a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat nyilvántartása szerint a községben élő **669 fő munkavállaló** korú személyből, **65 fő volt nyilvántartott álláskereső** személy, míg a 365 napnál hosszabb ideje nyilvántartottak száma 12 fő.

Az önkormányzat lehetőségeinek határai között, törekszik egy minél **élhetőbb község** kialakítására, ahol a **közszolgáltatások** széles köre, magas színvonalon elérhető a lakosság számára. 1991-től számos nagy beruházás valósult meg a községben. Megújultak útjai, közterületei, közterei, intézményei. A szennyvízcsatorna-hálózat kivételével valamennyi infrastruktúra elérhető a településen.

A település **intézményi ellátottsága** a megyei átlaghoz képest jónak mondható, ugyanis az egészségügyi alapellátásokat biztosító szolgáltatásokkal (háziiorvosi alapellátás, körzeti védőnői

szolgálat, 1-8. osztályos általános iskolával (tornateremmel); napközi otthonos óvodával, postahivatallal, önkormányzati hivatallal rendelkezik.

2013. január 1-je, jelentős változást hozott a **magyar közoktatás életében**. Ettől az időponttól - az óvodák kivételével - **állami fenntartásba** kerültek az oktatási intézmények. Szuhakálló esetében ez a Kazincbarcikai Pollack Mihály Általános Iskola Gárdonyi Géza Tagiskoláját érintette.

Az önkormányzati fenntartó szerepét az állam, a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (KLIK) vette át. Az intézmény alkalmazottait a KLIK foglalkoztatja, mely elsősorban a járási tankerületeken keresztül egységes szakmai irányítást jelent. Mivel Szuhakálló 3000 fő alatti település - a KLIK biztosítja ezen időponttól a **működés feltételeit is**.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) rendelkezései szerint, a törvény hatálybalépése előtt kötött önkormányzati társulási megállapodásokat a képviselő-testületeknek **2013. június 30-áig felül kellett vizsgálni** és az új szabályozásnak megfelelően kellett módosítani.

Kazincbarcika város az **óvodai intézményfenntartó társulás helyett**, felajánlotta a **feladat-ellátási szerződés** keretein belüli együttműködést, a **társulás közös megegyezéssel történő megszüntetésével**. A képviselő-testület a feladat-ellátási szerződést és a társulás megszüntetését a 62/2013.(X.3.) határozatával hagyta jóvá.

A feladat-ellátási szerződés alapján, az önkormányzat valamennyi **fenntartói, irányítói jogosultsága** - de **kötelezettsége** is - **megszűnt**. Az önkormányzat a tagintézmény működéséhez – a feladatellátási szerződés szeriunt – éves költségvetése terhére biztosítja az állami támogatáson felüli finanszírozást.

Szuhakálló, Vadna, Sajóivánka és Sajóalgóc községi Önkormányzatok Képviselő-testületeinek határozatai alapján, - a megváltozott jogszabályi környezet feltételeinek megfelelően - 2013. január 1-jével létrejött a **Szuhakállói Közös Önkormányzati Hivatal** (a továbbiakban: Hivatal), melyhez 2015. január 1-jével csatlakozott Dédestapolcsány község önkormányzata.

A közös önkormányzati hivatal létrehozásával a társuló Önkormányzatok valamennyi érintett településen biztosítani kívánják az igazgatási munka folyamatos ellátásához, az önkormányzat működésével, valamint a polgármester vagy a jegyző feladat- és hatáskörébe tartozó ügyek döntésre való előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátásához, az önkormányzatok egymás közötti, valamint az állami szervekkel történő együttműködésének összehangolásához szükséges személyi és tárgyi feltételeket. A nem hivatali székhely településeken – Vadnán, Sajóalgócon és Sajóivánkán, valamint Dédestapolcsányban – a fenti feladatok ellátását az állandó kirendeltség biztosítja.

A **szociális alapszolgáltatások** körében az önkormányzat biztosítja az étkeztetést, társulás keretében a gyermekjóléti, családsegítő szolgálatot, házi segítségnyújtást, jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, éjjeli menedékhely-nappali melegedőt.

A község **infrastrukturális** fejlettsége jó. A lakásállományból (396 db) a vezetékes **ivóvízhálózatba** bekapcsolt ingatlanok száma 339, a vezetékes **gázellátással** rendelkező lakások száma 262 db. A **közutak** állapota megfelelő, 100 %-a, aszfaltozott. Ugyanakkor az utak többségének minősége – mind az önkormányzati-, mind az állami tulajdonban lévők esetében – kívánni valót hagy maga után. A szervezett **kommunális szilárd hulladék** gyűjtése, kezelése 100 %-ban megoldott.

Szuhakálló Községi Önkormányzat 2015-2019. évre vonatkozó Gazdasági Programjában meghatározott fejlesztési célok megvalósulása:

Megvalósult	Elmaradt	<i>Részben valósult meg</i>
Járdaépítés	Települési szennyvízcsatorna-hálózat kiépítése	Csapadékvíz-elvezető rendszer építése, felújítása
Honlap fejlesztése, üzemeltetése	Építési telkek és ehhez kapcsolódva új utcák kialakítása	Belterületi közutak felújítása
Közfoglalkoztatásban való részvétel	Temető létesítményeinek felújítása, építése, köztemető kialakítása	Közvilágítás korszerűsítése
Köztisztasági, település-tisztasági tevékenység	Fiatalok szabadidős tevékenységéhez, szórakozási lehetőségéhez a feltételek megteremtése, idősek napközi otthonának kialakítása (többfunkciós építmény)	Alapellátást biztosító intézményeknek helyet adó ingatlanok felújítása, fejlesztése
Közbiztonság javítását célzó intézkedések	Helyi iparterület kijelölése, fejlesztése, vállalkozók támogatása	
	Település idegenforgalmi, turisztikai fejlesztése	
	<i>Település rendezési terv felülvizsgálata, aktualizálása</i>	

1. Szuhakálló község gazdasági helyzetét alapvetően befolyásoló körülmények

1.1. Befolyásoló körülmények:

- a kormányzat gazdaságpolitikája,
- nemzeti és EU-s pályázati források,
- a település adottságai, a lakosság összetétele, igényei,
- az önkormányzat vagyoni helyzete, jelenlegi, illetve várható pénzügyi kondíciói,
- a polgármester programja,
- a képviselő-testület javaslatai,
- a településen működő intézmények és szervezetek elvárásai.

1.2. A kormány gazdaságpolitikai célkitűzései, fejlesztési irányai

A kormány fejlesztési elképzelései kihatnak az Önkormányzat fejlesztési elképzeléseire is. A Kormány a fejlesztési irányelveit az új energiapolitika, a vidékfejlesztés, a területfejlesztés, Magyar Falu Program, a növekvő foglalkoztatás témakörében határozta meg, mely fejlesztési irányok kihatnak az önkormányzatok fejlesztési elképzeléseire is.

2. Szuhakálló község gazdasági helyzete és a várható változások

2.1. A vagyoni helyzet

Az Önkormányzat vagyona a 2019. évi zárómérleg alapján 515.830.921 Ft. 2014-ben a vagyon nagysága **460.168.000** Ft volt.

A vagyon nagysága az elmúlt 4 évben növekedést mutat, a **pályázati támogatásból megvalósított fejlesztéseknek** (KÖFOP–1.2.1.-VEKOP-16 jelű támogatásból megvalósuló, „Csatlakoztatási konstrukció az önkormányzati ASP rendszer országos kiterjesztése” (aktiválási érték: 4.188.111 Ft), a TOP-3.2.1-15-BO1-2016 00027 jelű támogatásból megvalósuló, „Energetikai Fejlesztés Szuhakálló község Polgármesteri Hivatalában” (aktiválási érték: 24.400.499 Ft); térfelügyelő-rendszer létesítése BM-támogatásból: (aktiválási érték: 7.151.976 Ft), a Start-munkaprogram támogatásából és az önkormányzati saját forrásból végrehajtott beszerzéseknek, beruházásoknak köszönhetően.

Az önkormányzati vagyon szerkezete a következő:

Vagyonelem megnevezése	Ingatlan db száma	Az összes vagyonból a vagyon értéke (Ft)
Forgalomképtelen törzsvagyon (nem értékesíthető, nem terhelhető, a kötelező feladatok ellátását biztosító vagyon)	53	165.855.000
Korlátozottan forgalomképes törzsvagyon (meghatározott feltételekkel értékesíthető, illetve megterhelhető vagyon)	18	132.864.000
Egyéb (forgalomképes vagyon, amely szabadon értékesíthető és megterhelhető)	57	117.801.000

Szuhakálló Községi Önkormányzat Képviselő-testülete az önkormányzat közép- és hosszú távú **vagyongazdálkodási tervét** a 32/2013.(IV.18.) határozatával fogadta el, a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény (továbbiakban: Nvtv.) 9. § (1) bekezdése értelmében.

A jogszabályi előírásainak eleget téve az elkészített **vagyongazdálkodási terv** tartalmazza többek között a hasznosítás formáit, a vagyon értékesítését, bérlet útján történő hasznosítását, valamint a vállalkozás folytatásával történő vagyonhasznosítást.

A közép- és hosszú távú vagyongazdálkodási tervben foglaltak

- az önkormányzat vagyonáról, a vagyongazdálkodás szabályairól szóló önkormányzati rendelet,
- valamint a magasabb szintű jogszabályokban előírtak alapján fogalmazzák meg a közép- és hosszú távú vagyongazdálkodási koncepciót.

A vagyongazdálkodási terv alapvető **célkitűzései:**

- a biztonságos feladatellátás feltételeinek megteremtése,
- kiszámítható és átlátható gazdálkodás,
- pénzügyi egyensúly biztosítása,
- a vagyon értékének megőrzése, növelés,
- a vagyon piacorientált bérbeadásának biztosítása,
- a vagyonelemek piaci értéken történő értékesítése,
- a gazdaságosan nem hasznosítható ingatlanok értékesítése.

Szuhakálló község Önkormányzata vagyonáról és vagyongazdálkodásáról szóló 7/2013. (IV.22.) önkormányzati rendeletében meghatározza az önkormányzati vagyon csoportosítását, rendelkezik a vagyon feletti tulajdonosi jogok gyakorlásáról, hatáskörökről. A rendelet tartalmazza a vagyon hasznosításának, értékesítésének szabályait.

A **közterületek használatáról szóló 10/2006.(VI.22.) önkormányzati rendelet** szabályozza a közterületek rendeltetéstől eltérő használatát, meghatározza a közterület használati szerződések feltételeit, valamint megállapítja a közterület használati díjakat.

A vagyongazdálkodás alapelveinek meghatározása vagyonelemek szerinti csoportosításban

1. Forgalmképtelen törzsvagyon

A Nvtv. meghatározza a **forgalmképtelen törzsvagyon** körébe tartozó vagyonelemek csoportját:

a. kizárólagos tulajdonban lévő dolgok, (a helyi közutak és műtárgyaik, az önkormányzat tulajdonában álló terek, parkok)

b. a törvényben vagy helyi önkormányzati rendeletben nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű nemzeti vagyon. Az önkormányzat vagyonrendelete **nem sorolt vagyont** a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű nemzeti vagyon körébe.

A forgalmképtelen törzsvagyont meg kell tartani és megfelelő fenntartásáról, karbantartásáról folyamatosan gondoskodni kell.

A forgalomképtelen törzsvagyon felett a rendelkezési jog gyakorlását jogszabály feltételhez köti. A törzsvagyon forgalomképtelen része – az Nvtv-ben meghatározott kivételekkel – nem idegeníthető el, vagyonkezelői jog, jogszabályon alapuló használati jog vagy szolgálat kivételével nem terhelhető meg, azon osztott tulajdon nem létesíthető.

Az éves vagyongazdálkodási irányelvek meghatározásakor, a költségvetés elfogadásakor tételesen vizsgálni kell, hogy melyek azok a vagyontárgyak, ahol a besorolás indoka fennáll, avagy a körülmények változása folytán szükséges a besorolás megváltoztatása.

A **forgalomképtelen törzsvagyon** körébe tartozó főbb ingatlanok: a Községháza; intézmények: Zöld Titkok Kastély Tagóvoda; Gárdonyi Géza Tagiskola, Orvosi rendelő, továbbá a közterületek és utak-hidak.

2. Korlátozottan forgalomképes törzsvagyon

A törzsvagyon további része az a vagyonelem, amelyet törvény vagy önkormányzati rendelet **korlátozottan forgalomképes vagyonként** állapít meg, és amely esetében törvényben vagy önkormányzati rendeletben meghatározott feltételek szerint lehet rendelkezni.

A korlátozottan forgalomképes körbe sorolt közművek, intézmények és középületek esetében biztosítani kell a vagyonmegóvást, a vagyon értékmegőrző fenntartását és hasznosítását a közfeladat, valamint a kötelező és önként vállalt feladatok fellátásnak biztosítása céljából.

Az Önkormányzat közép- és hosszú távú célkitűzése az önkormányzati tulajdonban maradó ingatlanvagyonnak a korábbi évek gyakorlatának megfelelő tervszerű felújítása, ezáltal értékének növelése.

A vagyon hasznosítása történhet a vagyontárgy használatba adásával, illetve bérbeadásával, valamint vállalkozási tevékenység folytatásával. Mindezeket az önkormányzat kötelező feladatának veszélyeztetése nélkül kell folytatni.

Korlátozottan forgalomképes törzsvagyon körébe tartozó főbb vagyonelemek: karbantartótelep és műhely, Bajcsy Zs. u.18 sz. alatti épület, Kossuth u.5.sz. alatti ingatlan.

3. Üzleti vagyon

A forgalomképes üzleti vagyonnal az Önkormányzat – a jogszabályokban meghatározott keretek között – szabadon rendelkezik.

A forgalomképes vagyon hasznosítása történhet elidegenítéssel, valamint használatba adással, bérbeadással, illetve vállalkozási tevékenység folytatásával.

A **forgalomképes vagyon** körébe tartoznak a következő ingatlanok: külterületi földterületek illetve a következő más vagyon: pénzeszközök; kis- és nagyértékű tárgyi eszközök, gépek, berendezések, felszerelések.

Az önkormányzati vagyon hasznosításának alternatívái:

A nemzeti vagyon alapvető rendeltetése a közfeladat ellátásának biztosítása, hasznosításának célja a kötelező és önként vállalt feladatok hatékony és eredményes ellátása.

A hasznosítás formái:

1. A feladatok ellátásához nem szükséges vagyon elidegenítése (kivéve építési telek értékesítés).
2. A vagyon használatba adása, bérbeadása.
3. Önkormányzati vagyontárgyakkal esetlegesen vállalkozási tevékenység folytatása

A vagyonhasznosítás során követendő elveket, szabályokat az önkormányzat közép- és hosszútávú vagyongazdálkodási terve és vagyonrendelete részletesen meghatározza.

A vagyon vagyonelem szerinti megoszlása kedvezőtlen, mert nagy a forgalomképtelen, illetve a korlátozottan forgalomképes vagyon aránya. Mivel valamennyi a forgalomképtelen, illetve a korlátozottan forgalomképes vagyon önkormányzat kötelező és egyéb feladatot lát el, forgalomképesse tételükre, s ezáltal mobilizálható, hasznosítható önkormányzati vagyonrész kialakítására nincs lehetőség. A forgalomképes ingatlanok többsége pedig, jellegüknél fogva nem piacképesek, bevétel-célú hasznosításukra, szinte semmilyen lehetőség nem kínálkozik.

Vagyonkimutatás

Év	Immateriális javak	Ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok	Gépek, berendezések, felszerelések, járművek	Beruházások és felújítások	Összesen
2015	0	388 997 702	87 050 079	0	476 047 781
2016	542 047	388 997 702	91 124 069	0	480 663 818
2017	1 542 047	389 257 702	91 854 209	2 934 656	485 588 614
2018	1 542 047	410 453 301	90 701 696	3 526 656	506 223 700
2019	1 542 047	414 453 301	91 881 497	7 954 076	515 830 921

2.2. A pénzügyi helyzet

Az önkormányzat pénzügyi helyzete a tervszerű, szigorú pénzügyi politikának köszönhetően stabil.

Az önkormányzat pénzügyi, likviditási helyzetét az elmúlt 5 évben az alábbiak jellemezték:

- működési hitel felvételére nem került sor
- fejlesztési hitel felvételére nem került sor
- a pénzügyi egyensúly, a kormányzati adósságkonszolidációt követően (11.950.991 Ft) folyamatos likviditás a pénzügyi kifizetések ütemezésének és a folyamatos takarékosági intézkedések következtében biztosítva volt.

A működőképesség megőrzését szolgáló támogatására benyújtott pályázatok eredményei, a felvett hitelek mutatói a következők voltak:

	2015	2016	2017	2018	2019	Összesen
Ft						
Működőképesség megőrzését szolgáló rendkívüli támogatás	8 980 000	2 338 121	850 000	1 000 000	igény nem került benyújtásra	13 168 121

2.3. A költségvetés főbb szerkezete és a várható tendenciák**Kiadások**

A költségvetési kiadások szerkezete az alábbiak szerint alakul:

Megnevezés	A kiadások összege és aránya									
	2015		2016		2017		2018		2019	
	Ft	%	Ft	%	Ft	%	Ft	%	Ft	%
Személyi kiadások	42 837 000	20,9	52 821 153	26,3	44 287 494	21,6	39 066 895	16,6	38 475 923	17,4
Járadékok	10 136 000	4,9	9 437 694	4,7	6 697 360	3,3	6 383 953	2,7	5 282 401	2,4
Dologi kiadások	33 827 000	16,5	40 705 968	20,3	32 205 266	15,7	32 636 536	13,8	32 268 901	14,6
Ellátottak juttatásai	5 903 000	2,9	2 645 072	1,3	2 142 015	1,0	1 932 555	0,8	977 666	0,4
Pénzeszköz átadás	20 142 000	9,8	6 610 404	3,3	3 374 960	1,6	6 424 655	2,7	5 219 601	2,4
Felhalmozási kiadások	12 743 000	6,2	5 929 968	3,0	9 628 592	4,7	39 890 485	16,9	18 082 864	8,2
Intézményfinanszírozás	79 364 000	38,7	82 601 879	41,1	106 333 774	52,0	109 320 512	46,4	120 867 231	54,6
Kiadások összesen:	204 952 000	100,0	200 752 138	100,0	204 669 461	100,0	235 655 591	100,0	221 174 587	100,0

A költségvetési kiadásokról megállapítható, hogy arányaikban, – az oktatási intézmények átszervezését megelőzően, majd azt követően – szinte változatlanok.

Az önkormányzat kiadásainak jelentős hányada a fenntartási, üzemeltetési kiadásokra, a rendszeres pénzellátások kifizetésére került felhasználásra.

Az összkiadások között – 2018 év kivételével- csekély **a felhalmozási** kiadások (beruházások, fejlesztések, beszerzések) aránya. 2018. évben valósult meg pályázati támogatásból a Községháza energetikai felújítása.

A **személyi jellegű kiadások és járulékok** 5 év alatti változásának elsődleges indoka a közfoglalkoztatásba bevont személyek létszámában keresendő.

A **dologi kiadások** esetében, az önkormányzat jórészt az elkerülhetetlen közmű- és szolgáltatási díjak megfizetésére korlátozta, illetve a közfoglalkoztatás közvetlen költségeit teljesítette, az ahhoz kapcsolódó finanszírozásból.

A költségvetési kiadások közül a következő években **várható**, hogy

- a **személyi juttatások és a munkaadókat terhelő járulékok** nagyságát és arányát

- **növeli**

- a kötelező munkabéremelés (minimálbér-emelés, kötelező átsorolások stb.) ,
- a közszférában megvalósuló helyi bérpolitikai intézkedések hatása;

- **csökkentheti**

- az átgondolt személyi juttatás-gazdálkodás miatti megtakarítás,
- a közfoglalkoztatásban alkalmazottak számának csökkenése.

- a **dologi jellegű** kiadások nagyságát és arányát

- növeli az infláció, a közműdíjak növekedése;
- jelentős mértékű, arányaiban számottevő csökkenés nem várható.

Bevételek

A költségvetési bevételek szerkezete az alábbiak szerint alakult:

Megnevezés	A bevételek összege és aránya									
	2015		2016		2017		2018		2019	
	Ft	%	Ft	%	Ft	%	Ft	%	Ft	%
Állami támogatás	122 696 000	56,2	125846817	55,1	131 211 237	51,4	138 288 075	50,1	150 019 660	53,3
Működésre átvett pénzeszköz	53 020 000	24,3	60520250	26,5	42 451 217	16,6	35 556 013	12,9	43 136 977	15,3
Felhalmozási és tőkejellegű bevétel	0	0,0	7000000	3,1	34 471 701	13,5	28 735 490	10,4	26 002 413	9,2
Intézményi működési bevétel	10 154 000	4,7	9414352	4,1	9 144 304	3,6	12 007 879	4,3	7 972 820	2,8
Önkorm. sajátos működési bevétel	9 576 000	4,4	10324769	4,5	9 890 408	3,9	10 897 167	3,9	13 476 013	4,8
Előző évi pénzmaradvány	22 894 000	10,5	15189048	6,7	27 913 576	10,9	50 787 441	18,4	40 594 975	14,4
Kiadások összesen:	218 340 000	100,0	228295236	100,0	255 082 443	100,0	276 272 065	100,0	281 202 858	100,0

Az önkormányzat elmúlt 5 évi költségvetésének bevételi összetételét áttekintve, egyértelműen megállapítható, hogy az **állami, központi költségvetési támogatás** képezték a működési források többségét.

Az önkormányzat működése teljes mértékben a központi költségvetési folyamatoktól, az éves költségvetési törvényekben meghatározott támogatási jogcímeiktől és támogatási összegektől függött az elemzett időszakban (is).

A költségvetési bevételek közül

- stagnáltak az önkormányzatok **sajátos működési bevételei** (a helyi adó bevételek, térítési díjak, stb.),
- arányaiban stagnált a költségvetési támogatás nagysága.

A **felhalmozási és tőkejellegű bevételek** – vagyis a beruházásokra, fejlesztésekre, beszerzésekre fordítható pénzeszközök – túlnyomó többsége pályázati támogatásból, kisebb része ilyen célú saját bevételből (helyi adók), illetve a közfoglalkoztatás támogatásából képződött.

Felhalmozási célú hitel felvételére az érintett időszakban nem került sor.

Szuhakálló esetében a saját bevételek jelentős mértékű növelése abban az esetben várható, ha a település közigazgatási területén számottevő árbevételt elérő vállalkozás kezdi meg tevékenységét; ugyanakkor 2020-2021 folyamán az eddigi bevételek szinten tartása is nehézségekbe ütközhet a COVID-19 járvány gazdaságot sújtó hatásaként (lakosság, vállalkozások fizetőképessége).

2013. január 1-jétől a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. tv. (Mötv.) 111.§ (4) bekezdése szerint, a költségvetési rendeletben működési hiány nem tervezhető. Ezen kötelezettségnek az önkormányzat eleget tett, mely legtöbbször a bevételek túl- a kiadások alultervezését eredményezte a költségvetés készítésének időszakában.

Az önkormányzat a tárgyévi költségvetések végrehajtása során eleget tudott tenni a kötelező feladatnak; határidőben eleget tett valamennyi **foglalkoztatási jogviszonyból eredő fizetési kötelezettségének**, működtette a **szociális ellátórendszer** különböző elemeit. Ezen jogosultságok, likviditási gondok miatt egyetlen esetben sem csorbultak, szenvedtek hátrányt.

A működéshez szükséges kötelezettségek teljesítésre kerültek, az önkormányzat **30 napon túli tartozással** – jellemzően - **nem rendelkezett.**

Az önkormányzat értékpapír műveletet nem hajtott végre 2015-2019. évben.

Az önkormányzat feladatellátásának hatékonytá tétele érdekében **különböző társulásokat** hozott létre, illetve társulásokhoz csatlakozott, így pl:

- A családsegítő és gyermekjóléti feladatok ellátására a Dédestapolcsány - Sajógalgóc - Szuhakálló - Sajókaza - Szuhakálló - Szuhakálló Nappali Szociális Központ Intézményfenntartó Társulást;
- Különböző önkormányzati és területfejlesztési társulásokban való részt vétel: Kazincbarcika és Térsége Többcélú Kistérségi társulás, Sajó-Bódva Völgye és Környéke Hulladékkezelési Önkormányzati Társulás,
- Sajóvölgyi Települések Önkormányzati Rendészeti Szervet Fenntartó Társulás a közterületfelügyeleti feladatok ellátására.

Szuhakálló község Önkormányzata **egyesületnek**, illetve **non-profit gazdasági szervezetnek adott át** pénzeszközt, a képviselő-testület döntéseinek megfelelően.

Az Önkormányzat gazdálkodással kapcsolatos tevékenységét - az ellenőrzési tervben foglaltak szerint – a **belső ellenőrzés** 2015-2019. évek alatt, minden évben vizsgálta. Az ellenőrzések a gazdálkodás, költségvetési tevékenység minden területen a jog-, szabály- és ésszerűséget, valamint a feladat-ellátási kötelezettséggel összhangban lévő hatékonyságot állapítottak meg. Az ellenőrzések tapasztalatai a napi munkában folyamatosan hasznosításra kerültek.

A meglévő **önkormányzati vagyon** folyamatos karbantartásáról, felújításáról gondoskodott. A beruházásoknak, felújításoknak, eszköz- és gépbszerzéseknek köszönhetően az önkormányzati vagyon **megőrzéséről** gondoskodott.

Az önkormányzat valamennyi vagyonát **saját üzemeltetésben** tartja fenn. Vagyonával a vagyonrendeletében szabályozott módon gazdálkodik.

Térítésmentes vagyonátadásra az elmúlt években nem került sor.

Szuhakálló község önkormányzata a 2014-2019. évi választási ciklusban meghozta és végrehajtotta azokat a szükséges döntéseket, amelyek az önkormányzat működőképességének biztosításához, a település fejlődéséhez szükségesek voltak.

a.) Az önkormányzattal szemben 2020. március 31-én lejárt esedékességű követelés nem áll fenn.

b.) Az önkormányzat követelései:

2019.dec.31-én fennálló követelések	Összeg
Jogcím	Ft
Magánszemélyek kommunális adója	1 117 967
Iparűzési adó	890 088
Gépjárműadó	305 121
Térítési díj	248 775
Egyéb (vízdíj)	1 924 202
Összesen	4 486 153

Az önkormányzat követeléseinek állománya, 2015. évhez képest mintegy 1.5 M Ft-tal csökkent.

A fennálló követelések vagy behajthatatlan minősül, vagy végrehajtás alatt lévő tartozás.

Ugyanakkor valamennyi adófizetési kötelezettségét nem teljesítő adózó részére – erre irányuló kérelem esetén - a részletteljesítés lehetősége biztosított volt. Azokkal szemben, akik nem éltek ezzel a lehetőséggel vagy felszólításra sem fizették meg adótartozásukat, a végrehajtási eljárás megindult.

2.4. A gazdasági program anyagi forrásainak megteremtése

Az Önkormányzat a gazdasági programban meghatározott célkitűzések megvalósításához szükséges anyagi források biztosítása érdekében a következő feladatokat rögzíti:

- Az Önkormányzat **saját bevételeinek** növelési lehetőségeit keresni kell. Ugyanakkor a lakosság terhei tovább érdemben nem emelhetők. Törekedni kell olyan **helyi adórendszer** megteremtésére, amely megfelel a helyi adópolitika elvárásainak, és hatékony eszköze lehet az Önkormányzat saját forrás növelésének. *(Jelen jogszabályi környezetben rendelkezésre álló lehetőségek: a kommunális-adó értékállóvá tétele, vállalkozások esetében építményadó esetleges bevezetése; a települési adó bevezetése és alkalmazása.)*

Figyelemmel kell lenni ugyanakkor a **helyi adóztatást, a helyi adópolitika kialakítását** befolyásoló, **meghatározó kormányzati, jogalkotói törekvésekre.**

A **helyi adóbevételek növelése** az adótarozások, **kintlévőségek behajtásával, beszedésével** meghatározóan nem biztosítható, mivel valamennyi beszedhető és végrehajtható adó realizálódik az önkormányzatnál.

- A képviselő-testület nyomon követi a **költségvetési támogatási rendszert**, és az elképzeléseivel összhangba hozva, igyekszik kihasználni a támogatási rendszer nyújtotta előnyöket (azaz a feladatokat igyekszik olyan formában, illetve feltételekkel megteremteni, hogy a legkedvezőbb összegű támogatást kapja).
- Az Önkormányzat áttekinti a meglévő **vagyontárgyait**, azok **hasznosításának** módjait és lehetőségeit, valamint a **fenntartási, üzemeltetési költségek** nagyságát. Javaslatot dolgoz ki az egyes vagyontárgyak megfelelő hasznosítására, a felesleges vagyontárgyak kihasználására, (különösen a bérbeadás, bérmunka lehetőségére), valamint az egyes vagyontárgyak értékesítésére.

A **mobilizálható vagyon szűkös körére, a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvényben és az MötV-ben meghatározott, szigorú vagyon-hasznosítási módokra** tekintettel, ettől azonban nem várható jelentős bevétel növekmény. Az ingatlanhasznosítás során elsősorban értékkeövető folyamatos bevételi lehetőség megteremtésére kell törekedni, (bérlet) különös esetben egyszeri, nagy összegű bevétel racionalizálására (adásvétel).

A **fenntartási, üzemeltetési költségek** minimalizálása – tekintettel arra, hogy ezen kiadásnem jelentős hányadát a közműdíjak teszik ki – elsősorban emberi tényező kérdése. Fokozott, a **jó gazda gondosságával** megvalósuló odafigyelés, melyhez meggondolandó **személyi felelősségi** kérdés társítása is.

- Az Önkormányzat törekszik arra, hogy a gazdasági programjában meghatározott célkitűzéseket, lehetőség szerint **hitelfelvétel nélkül**, minél több **pályázati forrás** bevonásával valósítsa meg.

A Képviselő-testület **hitelfelvételről** akkor döntsön, ha fejlesztési elképzelései megvalósításához az elnyert pályázattal megvalósuló fejlesztés **utófinanszírozott** (támogatást-megelőlegező hitel); ha **az önerő biztosítására** saját forrásból nem képes.

Működési célú hitelfelvételre csak az önkormányzati működőképesség megőrzése vagy helyreállítása érdekében kerülhet sor, **kivételes esetben**, a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény rendelkezései szerint.

2.5. Folyamatban lévő beruházások, fejlesztések:

A gazdasági program kidolgozásakor folyamatban lévő beruházás:

1.) A Magyar Falu Program keretében, a „Szolgálati lakás”, MFP-SZL/2019 kódszámú alprogramban, pályázatot nyújt be a Szuhakálló Kossuth Lajos u.7. sz alatti (395/2 hrsz) ingatlanban található szolgálati lakás felújítása. A projekt összköltsége: 15.177.361 Ft.

2.) A Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről szóló 2017. évi C. törvény 3. melléklet II.3. pont szerinti Önkormányzati étkeztetési fejlesztések támogatása jogcímen a 410355 igénylésazonosítójú pályázat támogatásából (25.600.000 Ft) a Községi Konyha felújítása, eszközbeszerzése. A jelentős mértékű saját forrásra tekintettel a beruházás megvalósítása bizonytalan.

3.) A Kazincbarcikai Összevont Óvodák Zöld Titkok Kastély Tagóvodájának és a Szuhakállói Községi Konyhának helyt adó ingatlan központi fűtésrendszerének felújítása, 7.581.900 F vállalkozói díjon.

3. A különböző szintű fejlesztési, szolgáltatási, illetve egyéb programokkal kapcsolatos érintettség

Az Önkormányzat gazdasági programját alapvetően befolyásolják azok a fejlesztési, szolgáltatás megvalósítási és biztosítási, illetve egyéb programok, melyekben területi elhelyezkedése, illetve céljai miatt érintett lehet.

- a. Az Önkormányzat a Gazdasági Program készítésekor országos programokban nem érintett.
- b. A képviselő-testület 2019. október 24-én tartott alakuló ülésén jóváhagyott polgármesteri ciklusprogram, az alábbi fejlesztési irányvonalakat jelölte meg, az elkövetkező 5 évre:

1. Szennyvízhálózat kiépítésének elérése, az ehhez szükséges agglomerációs lefedettséget meghatározó Korm. rendelet módosításának kezdeményezése.
2. Napelempark kiépítésének támogatása, velejáró előnyök kiaknázása, pl: terület karbantartására szerződés kötése, nonprofit KFT létrehozása.
3. Közösségi térhez ingatlan vásárlása
4. Csapadékvíz-elvezető árkok felújítása.
5. A Bajcsy-Zsilinszky úti ingatlanban szükségglakás kialakítása.
6. Önkormányzati utakat folyamatosan karbantartása.
7. Kossuth úti hiányzó járdaszakasz, valamint a Hivatali parkoló megépítése.

4. A gazdasági program

4.1. Fejlesztési elképzelések

Szuhakálló községi Önkormányzat Képviselő-testülete a 2020-2024. évekre a következő általános fejlesztési elképzeléseket határozza meg. (**A konkrét fejlesztési elképzeléseket a gazdasági program további részei, az adott témakörhöz kapcsolódóan tartalmazzák.**)

Ipar

A helyi iparral, illetve vállalkozásokkal kapcsolatos elképzelések megvalósítása fontos feladat, mivel a vállalkozások közvetve-közvetlenül a település fejlődését segítik, javítják a termékekkel, szolgáltatásokkal való ellátottságot, munkahelyet teremtenek, adóbevételekhez juttatják az Önkormányzatot.

A **helyi ipari területtel** kapcsolatos fejlesztési elképzelések:

A helyi ipar számára a településen **külön terület jelöl ki a rendezési terv**. Ez a Sajókaza felé vezető út bal oldalán, az ún. Szeles-aknai terület. (CF: **MM**.)

Beruházói igény szerint **napelemes-kiserőmű**, illetve **napelem park** létesítéséhez a szükséges mértékű település-rendezési feladatok elvégzése, beruházói finanszírozás esetén. (CF: **KM**.)

Az önkormányzat közigazgatási területéhez közel, de más települések (Izsófalva, Sajókaza) területén számos rekultiválatlan külszíni bánya található, melyek hátrányos hatásai elsősorban Szuhakállót érintik. Ezen **bányák rekultiválása** érdekében, az érintett szakhatóságoknál a szükséges intézkedéseket, kezdeményezéseket meg kell tenni. (CF: **M**)

- **Javítani kell** a helyi iparterület adottságait, így különösen a következőket:
 - megközelíthetőség,
 - parkolási lehetőség, (CF: **M**)
- **Népszerűsíteni kell**, illetve vonzóvá kell tenni a helyi ipari területet. A népszerűsítést elsősorban hirdetéssel kell elvégezni. (CF: **MM**)

A **vállalkozók támogatásával** kapcsolatos fejlesztési elképzelések:

- A helyi vállalkozások támogatása, érvényesülésének segítése érdekében ún. **vállalkozói térkép összeállítása, aktualizálása**, mely tartalmazza, hogy a településen mely vállalkozások mivel foglalkoznak és milyen címen található a telephelyük. Az adatbázis folyamatos karbantartását és minél szélesebb körű közzétételét biztosítani kell. (CF: **MM**)
- Az Önkormányzat honlapján térítésmentes **bemutakozási lehetőséget** (nem reklám vagy marketing) kell biztosítani a helyi vállalkozásoknak. (CF: **MM**)

Idegenforgalom

Az idegenforgalom a település azon ágazata, amely még **kiaknázatlan** területnek tekinthető. Ki kell használni azt, hogy Magyarország egyre népszerűbb turisztikai célpont a külföldi lakosság számára, s jó ütemben fejlődik a belföldi turizmus is. Ugyanakkor a település közkezdvelt és nemzetközileg is ismert **idegenforgalmi területek** (Miskolc; Aggtelek; Szilvásvárad; Eger) **útvonalán** fekszik, mely eleve komoly lehetőségeket rejt magában. A turisztikai kínálat az igényeket figyelembe véve egyre szélesedik, ahol a településnek meg kell találnia, illetve ki kell alakítania **saját arculatát**, és tovább kell fejlesztenie a turisztikai vonzerejét.

A turisztika fontos, mert **munkahelyteremtő és megtartó képessége** is jelentős lehet.

Az idegenforgalommal kapcsolatos fejlesztési elképzelések

- Fejlesztetni kell a település **turisztikai arculatát**. Kiemelten kell kezelni azokat a fejlesztéseket, melyek turisztikailag is kiemelkedő jelentőséggel bírnak, vonzerőt jelentenek. (CF: **KM**)
- Ösztönözni kell **idegenforgalmi vállalkozások** létrehozását (pl. falusi vendéglátóhely)
- Keresni kell egyéb **ifjúsági szálláshelyek, táborozási lehetőségek** kialakításának módjait. (CF: **M**)
- A helyi idegenforgalmi, illetve kereskedelmi egységeket is fel kell venni a **Vállalkozói térképre**. (Ez hozzájárul ismertségük növeléséhez.) (CF: **M**)
- **Turisztikai kiadványokat** kell készíteni (pl.: füzet, prospektus, túratérkép stb.). (CF: **M**)
- Az idegenforgalmi megítélés szempontjából fontos közterületeken megfelelő **pihenőhelyek kialakítása** (pad, asztal, szeméttároló edény). (CF: **MM**)
- Térségünkben prosperáló idegenforgalmi helyszínek, rendezvények **működéséhez való kapcsolódás**. (CF: **KM**)

Egyéb, idegenforgalommal kapcsolatos fejlesztési elképzelések:

- Támogatni kell az idegenforgalom-, illetve a település látogatottságát, ismertségét segítő **rendezvényeket**, biztosítani kell azt, hogy a rendezvények időpontja, programja megyei lapban egyéb médiában megjelenjen, a honlapra felkerüljön, megfelelő média-nilvánosságot kapjon (CF: **MM**)

- Fel kell tüntetni az Önkormányzat **honlapján** a turisztikai lehetőségeket, valamint a Vállalkozói térképet, továbbá megjelenési lehetőséget kell biztosítani az idegenforgalommal foglalkozó vállalkozások számára is. (CF: **MM**)

Infrastruktúra

Az **infrastrukturális fejlesztések** pozitív irányba befolyásolják a település fejlődését. Az infrastruktúra-fejlesztést gyakran más fejlesztésekkel elért eredmények kényszerítik ki, illetve a megvalósult infrastruktúra gyakran újabb fejlesztési **igényeket indukál**, illetve megnyitja a továbblépés lehetőségét.

Az Önkormányzat Képviselő-testülete, ezért fontosnak tartja a **közúthálózat, a járda, a felszíni vízvezetés, a vízvezetékrendszer, a szennyvízcsatorna rendszer, a villamos energia, a gáz, a közvilágítás, illetve egyéb** (telefon, internet, kábeltelevízió) szolgáltatások biztosítását, magas színvonalú működéséhez való hozzájárulást.

A 2020-2024 időszakra tervezett **infrastrukturális fejlesztések**

- az önkormányzati ciklusban **első helyre** rangsorolt beruházási cél, a település **szennyvízcsatorna-hálózatának** kiépítése. A beruházás nagyságrendjére tekintettel az csak megfelelő (legalább 85%-os) pályázati támogatásból, lakossági és önkormányzati önrész vállalással valósulhat meg (CF: **MM**);
- a Sajó-Bódva Völgye és Környéke Hulladékkezelési Önkormányzati Társulás által az ISPA projekt keretei között a **Múcsont-Szuhakállót elkerülő út megépítésével**, a község továbbfejlődésének, továbbterjeszkedésének új lehetőségei nyílnak meg, **új útszakaszok, építési telkek** létesülhetnek; (CF: **KM**)
- **Új építési telkek** kialakítása; az elkerülő úthoz csatlakozó belterületi utak kiépítése, pályázati támogatás igénybevételével, (CF: **KM**)
- A település átfogó **csapadékvíz-rendezésének** elkészítése pályázati támogatásból. (CF: **MM**)
- Önkormányzati tulajdonú **közutak felújítása**; (CF: **MM**)
- **Közvilágítási hálózat** korszerűsítése, bővítése; (CF: **M**)
- **Fiatalok szabadidős tevékenységéhez**, szórakozási lehetőségéhez a feltételek megteremtése (többcélú létesítmény) (CF: **KM**)

Az **informatikai lehetőségek** biztosítása, a modern kor követelményeihez való igazodás, felzárkózás követelményét jelenti. Az informatika terén meg kell valósítani azt, hogy

- Az önkormányzat hivatalos **honlapja** folyamatosan működjön, (CF: **MM**)
- A képviselő-testületi munka elektronikus alapú előkészítésének megvalósítása, fenntartása. (CF: **MM**)

Gép-, eszköz beszerzés elsősorban az önkormányzati település-fenntartási feladatok, a közfoglalkoztatással összefüggő tevékenységek ellátásához.

A tervezett infrastruktúrális fejlesztések túlnyomó többségét az önkormányzat csak **pályázati lehetőség és sikeres pályázat** esetén, illetve a közfoglalkoztatás keretei között tudja megvalósítani.

4.2. Munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése

A Szuhakálló községi Önkormányzat Képviselő-testülete a 2020 - 2024. évekre az alábbi feladatokat és célokat határozza meg a munkahelyteremtés feltételeinek javítása érdekében:

Általános foglalkoztatást segítő célok és feladatok

A munkahelyteremtés feltételeinek javítása a településen fontos feladat, mivel a munkanélküliek aránya a településen 9,5 % és 14 % között változik.

Szuhakálló községben **67 kis(mikro)vállalkozás működik** (10 főnél kevesebbet foglalkoztató vállalkozások), amelyek közül 25 társas vállalkozás, 42 pedig egyéni vállalkozás. Többségükben szolgáltatást végeznek (kiskereskedelem, vendéglátás, biztosítási ügynök, vagyonőr, egészségügyi szolg. fuvarozás, közúti áruszállítás, stb.).

A községben **termelőüzem jellemzően nem működik. Ipari** (csak helyi adó hatálya alá tartozó tevékenységet végez, nincs sem székhely, sem telephely) tevékenységet az Ormoszén Kft (külszíni szénbánya) végez.

A munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése érdekében az Önkormányzat:

- a fejlesztési elképzeléseknél meghatározottak szerint **segíti a helyi ipart**, a helyi vállalkozásokat, valamint az idegenforgalommal érintett vállalkozókat, (CF: *MM*)
- segíti a **helyi gazdaság megerősödését**, ehhez igyekszik kedvező feltételeket teremteni, hogy a vállalkozók számára munkahely-bővítési lehetőséget teremtjen, (CF: *MM*)
- a közszolgáltatások megtartása, **munkahelyet tart fenn** a köztisztviselők, közalkalmazottak foglalkoztatásával, (CF: *MM*)
- **közfoglalkoztatást szervez**, részt vesz a közfoglalkoztatási mintaprogramokban, (CF: *MM*)
- aktívan részt vesz a munkaadók és munkavállalók **igényeinek közvetítésében**, ehhez, honlapján hirdetési lehetőséget biztosít, (CF: *M*)
- rendszeresen **együttműködik** a munkaügyi szervezetekkel. (CF: *MM*)

Közfoglalkoztatás

A **közfoglalkoztatási** formákban (közfoglalkoztatási mintaprogramok- és hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás) való részvétel előnyt biztosít az állás nélküli személynek azáltal, hogy a foglalkoztatások ideje munkavégzésnek, munkaviszonynak minősül, havi rendszeres jövedelemszerzésre ad lehetőséget, hozzájárulhat a mentálhigénés, életvezetési problémák kezeléséhez; másrészt előnyt jelent a foglalkoztatónak, mivel kedvező anyagi feltételekkel (részben a munkaügyi központ pályázati finanszírozásával) tud ellátni közcélú feladatokat.

A támogatott foglalkoztatásával kapcsolatban az Önkormányzat

- megvizsgálja és nyomon követi a **foglalkoztatások lehetőségeit**, (CF: *MM*)
- kihasználja a támogatott foglalkoztatás **finanszírozási előnyeit**. (CF: *MM*)
- a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó állami támogatás teljességét felhasználja, (CF: *MM*)
- részt vesz a **munkaügyi szervek** által hirdetett foglalkoztatási formákban; (CF: *MM*)
- **értékteremtő beruházásokat** valósít meg a foglalkoztatások során, (CF: *MM*)
- **térségi együttműködés** keretei között részt vesz a közmunka programokban, a térségi foglalkoztatásban. (CF: *KM*)

4.3. A településfejlesztési politika célkitűzései

Szuhakálló Önkormányzat településfejlesztési politikájának legfőbb célkitűzése, hogy az **önkormányzati vagyon** a Képviselő-testület ciklusa alatt – a számviteli szabályok szerint elszámolt értékcsökkenés kivételével - ne csökkenjen, lehetőség szerint **gyarapodjon**. A képviselő-testület csak olyan fejlesztéseket vállaljon, melyekkel a megvalósuló eszközöket, programokat a működtetés során is **zökkenőmentesen finanszírozni tudja**.

A településfejlesztés széles nyilvánossága

Az Önkormányzat Képviselő-testülete fontosnak tartja, hogy a településfejlesztés, a település **lakossága számára ismert** módon, a széles nyilvánosság biztosítása mellett történjen, mivel ez a biztosítéka annak, hogy az elméleti fejlesztési tervekből azok valósuljanak meg, melyek tényleg a település jövőjét, hosszú távú fejlődését, fejlesztését szolgálják.

A településfejlesztés nyilvánosságával kapcsolatos **célkitűzések**

- A településfejlesztésbe **be kell vonni** a helyi lakosságot, vállalkozókat és önszerveződő közösségeket. (CF: *MM*)
- A lakosságot a képviselő-testület SZMSZ-e szerint **közmeghallgatásokon, lakossági fórumokon** kell tájékoztatni a községet érintő fontosabb beruházásokról, fejlesztési elképzelésekről (pl. szennyvíz), (CF: *MM*)
- A lakosság tájékoztatása során alkalmazni kell a hagyományos, mindenki által elérhető eszközöket, mint a **hirdetmény, szórólap, önkormányzati honlap, helyi médiákban való megjelenés**, (CF: *MM*)
- Fenn kell tartani és folyamatosan karban kell tartani a település honlapját, (CF: (CF: *MM*)).
 - A honlapon biztosítani kell a helyet
 - a Képviselő-testület működésével kapcsolatos közérdekű adatoknak,
 - a vállalkozói térképnek,
 - a turisztikai kiadványnak,
 - a település intézményeinek,
 - a helyi civil szervezeteknek,
 - a településen megrendezett programoknak. (CF: *MM*.)

A településfejlesztés átgondoltsága

Az Önkormányzat Képviselő-testülete fontosnak tartja, hogy a településfejlesztés során azok az igények kerüljenek **előtérbe**,

- melyek olyan probléma megoldására, igény kielégítésére irányulnak, melyek **alapvető településüzemeltetési és közszolgáltatási** feladatokhoz kapcsolódnak, vagy
- melyek **több** településfejlesztési, üzemeltetési **cél** megvalósítását is segítik,
- melyek a település fejlesztése szempontjából felállított **rangsorban elsőbbségi helyen szerepelnek**.

A településfejlesztés átgondoltságát segíti a jelen **gazdasági program**, valamint az éves **költségvetési tervek**, melyek sorrendbe állítják a célokat, illetve részcélokat valósítanak meg a ciklus évei alatt.

A településfejlesztés során – az alapvető településüzemeltetési és közszolgáltatási célú fejlesztések kivételével – **figyelembe kell venni** a következőket:

- azokat a fejlesztéseket, programokat kell **előtérbe** helyezni,
 - melyek **alapvető lakossági igényt** elégítenek ki, a lakosság legszélesebb körében;
 - melyekhez kapcsolódva gazdasági számítások igazolják azt, hogy a fejlesztés eredményeként az Önkormányzat **tartósan** (legalább 5 éven keresztül) a korábbi éveknél **magasabb bevétellel, illetve alacsonyabb kiadással** számolhat, és/vagy
 - melyek hosszú távon a **népességszám** emelkedését, illetve a népesség megtartását segítik elő,
 - melyek **munkahelyet teremtenek**.
- **háttérbe** kell helyezni azokat a fejlesztéseket, melyek
 - a lakosság, vagy a vállalkozók **nagyon szűk** körét érintik, és mely fejlesztésekkel megvalósuló beruházás **aránytalan nagy működtetési** kiadásokkal jár,
 - során létrejött beruházás **üzemeltetése aránytalanul nagy terhet** ró az Önkormányzatra, és adott közszolgáltatás **más módon, kedvezőbb** anyagi feltételekkel biztosítható.

A településrendezési terv

Az Önkormányzat területrendezési terve a településfejlesztés egyik **alapdokumentuma**, amely kijelöli a településen belül az egyes településrészek funkcióját, jellegét.

A település rendezési- és szabályozási terve 2002. szeptember hónapban lépett hatályba. A település szerkezeti terv **felülvizsgálatát** az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. tv. 10.§ (2) bekezdése értelmében **2021.decemberét követően el kell végezni**.

A Képviselő-testület feladata, hogy az elfogadott településrendezési tervvel és kapcsolódó fejlesztési tervvel **összhangban** valósítsa meg fejlesztési elképzeléseit, illetve az egyéb külső fejlesztések, beruházások településrendezési tervvel való összhangját nyomon kövesse.

Felkészülés a pályázatokra

Mivel a Képviselő-testület mandátumának időszaka alatt, várhatóan **jelentős pályázati források** nyílnak meg, szükséges az, hogy a településfejlesztés egyik fontos eszközévé váljon a **pályázati tevékenység**.

A sikeres pályázatok érdekében:

- a pályázatok **megírására és menedzselésére** a szükséges szakértelemmel és tehetséggel rendelkező **szervezetet** (önkormányzatok alapításában és tulajdonában működő Közép-Borsodi Területfejlesztési Nonprofit Kft) kell megbízni. (CF: **MM**)
- vizsgálni kell az adott fejlesztés **megyei, járási** fejlesztési programhoz való **illeszkedését**, szükség szerint gondoskodni kell a fejlesztés megfeleltetéséről, (CF: **M**)
- a pályázatok benyújthatósága érdekében a kiemelt fontosságú fejlesztésekre az **előre elkészített tervek**et alkalmazni kell, illetve ezeket **a tervdokumentációkat el kell készíttetni** – mivel a tervezés, valamint az engedélyeztetés időigényessége miatt az adott pályázatban megadott határidő gyakran nem elegendő, (CF: **MM**)

Településfejlesztési célok

Az Önkormányzat következő településfejlesztési céljai olyan célok, melyek a település **általános fejlesztését segítik elő**, valamint a közszolgáltatások biztosításához és fenntartásához kapcsolódnak.

Településfejlesztési célok:

- települési szennyvízcsatorna-hálózat kiépítése,
- építési telkek és ehhez kapcsolódva új utcák kialakítása,
- csapadékvíz-elvezető rendszer építése, felújítása,
- belterületi közutak felújítása,
- fiatalok szabadidős tevékenységéhez, szórakozási lehetőségéhez a feltételek megteremtése,
- középületek és azok környezetének rendezése
- közvilágítás bővítése, felújítása,
- községi temető kialakítása,
- turisztikai jellegű területek fejlesztése, kialakítása,
- egységes, rendezett falukép kialakítása, fenntartása.

4.4. Az adópolitika célkitűzései

Szuhakálló Önkormányzat fontosnak tartja a helyi adópolitikai célkitűzések megfogalmazását, mivel az jelentősen **befolyásolja** a településen keletkező **saját bevételt**, illetve hatással van a településen élő **magánszemélyek és vállalkozók anyagi terheire**.

A helyi adókkal kapcsolatos adópolitikai célkitűzések

A helyi adók esetében az Önkormányzat Képviselő-testülete az adóztatást úgy kívánja kialakítani, hogy az egy meghatározott stabilitás, állandóság mellett, folyamatosan az Önkormányzat biztos bevételi forrását jelentse, ugyanakkor igazságos is legyen az adózói kört illetően.

Figyelemmel kell lenni ugyanakkor arra a tényre, hogy a **helyi adóztatást, a helyi adópolitika kialakítását** befolyásoló, **meghatározó** várható kormányzati **változtatások** jelenleg **nem ismertek**.

2019. évben a következő **helyi adónemekből** származott bevétel:

- magánszemélyek kommunális adója	3 246 051 Ft
- gépjármű adó	2 723 692 Ft
- iparűzési adó	7 488 685 Ft
- adópótlékok, bírságok	17 585 Ft

A helyi adóztatás során az Önkormányzat Képviselő-testülete:

- minden évben, november 30-ig megvizsgálja a helyi adóztatás rendszere átalakításának **lehetőségét, szükségességét**, (CF: *MM*)
- adó-fajtánként meghatározza az **érintett adózói kör nagyságát**, a rendszerbe beépítendő – a gazdasági program célkitűzéseit elősegítő – **kedvezmények és mentességek rendszerét**, a várható **bevételeket** és az adóztatás miatt jelentkező **negatív hatásokat**, (CF: *MM*)
- adófajtákat összehasonlítva **dönt a bevezetendő, illetve fenntartandó adókról**, az adórendelet módosításokról, (CF: *MM*)

- csak olyan **adórendeleteket** fogad el, amely
 - a lakosság számára még **elviselhető anyagi terhet** jelent,
 - **nem hat** a vállalkozók működésének, fejlesztési elképzeléseinek **gátjaként**,
 - **nem terheli** a vállalkozásokat a foglalkoztatottak számához kapcsolódva. (CF: **MM**)

Az adóbevételek **növelése érdekében** a Képviselő-testület fokozott figyelmet fordít arra, hogy

- az adózók **fizetési morálja javuljon**, ennek érdekében rendszeresen **tájékozik az adóintézkedések** nagyságáról, a beszédre tett **intézkedésekről**, illetve a szükséges adó-végrehajtási szankciók alkalmazásáról, valamint az intézkedések alapján elért **eredményeiről**, (CF: (CF: **MM**))
- az adóalanyok **teljes köre adóztatásra kerüljön**, ennek érdekében tájékoztatást kér az adóalanyi kör adóbejelentkezési kötelezettsége teljesítéséről, a lehetséges adóalanyok és a vonatkozó nyilvántartások egyeztetésének eredményéről, (CF: **M**)
- az **adózók tájékoztatást** kapjanak az **adóbevételek felhasználásáról**, mivel az adóforintok ismert felhasználási célja, illetve elért eredményei segítik az önkéntes befizetést (a honlapon közzé kell tenni az adóbevételek nagyságát, és az adóbevételek felhasználási célját, valamint a tényleges felhasználást), (CF: **M**)
- az önkormányzati adóhatóság szükség szerint éljen az Art. alapján biztosított **adóellenőrzési jogával** és az adóellenőrzések eredményéről a képviselő-testületet évente tájékoztassa. (CF: **MM**)

Egyéb, adókkal, adó jellegű bevételekkel kapcsolatos adópolitikai célkitűzések

Az egyéb adó, illetve adó jellegű bevételek esetében az Önkormányzat Képviselő-testülete az adóbevételek maximalizálására törekszik.

Az adóztatás során a Képviselő-testület évente vizsgálja

- a **megkeresésére foganatosított végrehajtási eljárás** során beszédett bevételek nagyságát. (CF: **MM**)

4.5. Az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó megoldások

Szuhakálló község Önkormányzat Képviselő-testülete a gazdasági elképzelései között fontosnak tartja az egyes **közszolgáltatások** biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó intézkedéseket.

A Képviselő-testület – a **Mötv-ben** meghatározottakat követve - a következő **közfeladatok ellátására** vonatkozóan rendelkezik:

- településfejlesztés, településrendezés;
- településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);
- a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;
- egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítségét célzó szolgáltatások;
- környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsálóirtás);

- óvodai ellátás;
- kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;
- gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások;
- szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg;
- lakás- és helyiséggazdálkodás;
- a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;
- helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;
- honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;
- helyi adóval, gazdaság szervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;
- a kistermelők, őstermelők számára - jogszabályban meghatározott termékeik - értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is;
- sport, ifjúsági ügyek;
- nemzetiségi ügyek;
- közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;
- hulladékgazdálkodás.

Közigazgatás

Az Önkormányzat Képviselő-testülete az önkormányzati és egyéb közigazgatási feladatait a **Szuhakállói Közös Önkormányzati Hivatal** útján látja el.

A közigazgatás megfelelő színvonalának biztosítása érdekében szükséges:

- az **ügyfélfogadási rend** működtetése, (CF: **MM**)
- a közigazgatás **személyi-, tárgyi feltételeinek** szinten tartása, javítása (számítógép, gyors internet hozzáférés stb.) (CF: **MM**)

Az épített és természeti környezet védelme

A Képviselő-testület az épített és természeti környezet védelme érdekében

- áttekinti a védelmet igénylő, vagy védelem alá vonandó építészeti, illetve természeti értékeket,
- felülvizsgálja a településkép-védelmi rendeletét.

A lakás és egyéb önkormányzati helyiség gazdálkodása

Az Önkormányzat bérlakással állománnyal nem rendelkezik. A település közigazgatási területén romatelep nem található.

Az önkormányzat a helyiséggazdálkodási tevékenysége során

- az egyéb, nem lakáscélú helyiségei kihasználása lehetőségeit rendszeresen megvizsgálja, a hasznosítás során figyelembe veszi a közszolgáltatások biztosításának elsőbbségét, majd a felesleges kapacitások gazdaságos kihasználására törekszik. (CF: **M**)

A fejlesztési elképzelések megvalósításra, **pályázati támogatásból kerülhet sor**, ennek hiányában **saját forrásból** valósulhatnak meg, ütemezve, fontossági sorrend szerint, egyéb **előbbre rangsorolt fejlesztési célok teljesítése után**.

A vízrendezés és csapadékvíz elvezetés

Az Önkormányzat biztosítja az **egészséges ivóvízellátás** szolgáltatást.

Az ivóvízzel történő ellátás az **ÉRV. Zrt.** szolgáltatón keresztül történik. A **közkutak** üzemeltetését fenn kell tartani a jogszabályok által előírt körben, tekintettel a képviselő-testület döntéseire, melyekben a község közigazgatási területén található egyes közkifolyók megszüntetését kezdeményezte, azok indokolatlan üzemeltetése miatt.

A fejlesztési elképzelések –az üzemeltetési kiadások biztosításán túl- **anyagi forrást nem igényelnek**.

Csapadékvíz-elvezető rendszer

A belterületi csapadékvíz-elvezetés átfogó rendezéséhez, kiépítéséhez, az egységes rendszer létrehozásához pályázati lehetőségeket kell keresni, mivel a beruházást csak önerőből a település nem tudja megvalósítani.

A csapadékvíz-elvezető rendszer

- **karbantartása** indokolt különösen az egész településen, (CF: **MM**)
- **kiépítése** szükséges a még hiányzó területen, (CF: **MM**)
- **egységes** települési csapadékvíz-elvezető rendszert kell kialakítani. (CF: **MM**)

A csapadékvíz-elvezető rendszer karbantartását az **ingatlan tulajdonosai** a saját telkük előtt, egyéb helyeken az önkormányzat végzi.

Csatornázás

A településen törekedni kell a teljes **szennyvíz-csatornahálózat** kiépítésére.

A csatornahálózat

- kiépítés előtt áll a településen (CF: **MM**.)

A kiépítéshez **pályázati lehetőségeket** kell keresni, mivel a beruházást csak önerőből a település nem tudja megvalósítani. A beruházás megvalósíthatósága érdekében vizsgálni kell az **önálló kivitelezés**, illetve a **társulásban való megvalósítás** lehetőségeit, a **pályázati feltételek** függvényében.

A köztemető fenntartás

Az Önkormányzat **kötelező feladatként** köteles ellátni a **köztemető** fenntartással kapcsolatos feladatokat.

A köztemető fenntartás, mint közszolgáltatás biztosítása, és színvonalának emelése érdekében az alábbi feladatok adódnak:

- Felül kell vizsgálni, meg kell hosszabbítani az Önkormányzat és a helyi Egyházközség közötti **megállapodást** az egyházi temető köztemetőként való használatáról. (CF: **MM**.)

- Át kell tekinteni **önálló községi köztemető** kialakításának, fenntartásának szükségszerűségét és lehetőségét, tekintettel a kialakítás és az üzemeltetés anyagi kihatásaira. (CF: *KM.*)

Új köztemető kialakításának költségeire (ingatlanvásárlás, földhivatali munkarészek, építmények létesítése, stb.) pályázati forrást kell keresni, ennek hiányában **saját forrásból** kell fedezni a kiadásokat.

A helyi közutak és közterületek fenntartása

A Képviselő-testület a **helyi közutak fenntartásával** kapcsolatban a közúthálózat olyan kialakítására törekszik, melyek megfelelnek a település igényeinek.

- Szükséges a belterületi utak **folyamatos karbantartása, felújítása** különösen a következő útszakaszokon: Petőfi út, Iskola út.

A közút fenntartását a tevékenység volumenétől függően **saját erővel**, illetve **külső szolgáltatóval** kell végeztetni.

A szokásos mértékű **karbantartás saját forrásból** biztosítható, a teljes **felújítás csak pályázati forrásból**.

A Képviselő-testület kívánatosnak tartja a **közterületek** megfelelő színvonalon történő fenntartását, ennek érdekében a következő feladatokat határozza meg:

- fokozott figyelmet kell fordítani a **közterületek gondozására**, tisztán tartására, állagának megőrzésére, (CF: *MM*)
- be kell kapcsolódni a más szervek által meghirdetett **település „virágosítási”** programba, ehhez kérni kell támogatók, önkéntesek segítségét, (CF: *M*)
- gondoskodni kell a **közterületek, intézményi területek fásításáról**, az előregedett, veszélyes fák kivágásáról és pótlásáról. (CF: *M*)
- Figyelmet kell fordítani a **köztéri építmények** állagának megőrzésére, (CF: *MM*)

Különösen a következő közterületekre kell koncentrálni:

- Községháza környéke,
- önkormányzati intézmények környezete
- Kastélykert
- temető.

A közterület-fenntartási feladatokat az Önkormányzat látja el **saját forrásból és a közfoglalkoztatás keretei között**.

Az Önkormányzat Képviselő-testülete a **játszóterekkel** kapcsolatban az alábbi feladatokat határozza meg:

- évente két alkalommal balesetvédelmi megelőző karbantartást kell végezni. (CF: *MM.*)

A fenntartás költségeit **saját forrásból** kell fedezni.

A köztisztaság és településtisztaság fenntartása

A **köztisztaság és településtisztaság** fenntartási közszolgáltatás biztosítása érdekében az Önkormányzat

- a kötelező közszolgáltatás keretében gondoskodik a **kommunális hulladék elszállításáról és ártalmatlanításáról**; (CF: *MM*) a szolgáltatást az Önkormányzat a

Sajó-Bódva Völgye és Környéke Önkormányzati Hulladékkezelési Társulás keretei között, a BMH Non-profit Kft. szolgáltatóval végezteti;

- **ismeretterjesztést** folytat a szemétszállítási szolgáltatás kihasználása érdekében, (CF: *MM*)
- a szolgáltatóval együttműködve a **szelektív hulladékgyűjtés fenntartására törekszik**, (CF: *MM*)
- rendszeresen gondoskodik a **köztemetőnél** található konténerek ürítéséről, (CF: (CF: *MM*))
- biztosítja azt, hogy a közterületeken, az intézményeknél a **hulladékgyűjtő edények** megfelelő számban legyenek kihelyezve, illetve rendszeres időközönként ürítésre kerüljenek, (CF: *MM*)
- gondoskodik az önkormányzati **közutak téli síkosság-mentesítéséről** és a **hó eltakarításáról**. (CF: *MM*)

A közterületek **tisztán tartásáról**, a **zöldfelületek gondozásáról** az önkormányzat gondoskodik. (CF: *MM*)

A feladatot az önkormányzat központi költségvetési támogatásból, **saját forrásból**, illetve a közfoglalkoztatás keretei között látja el.

A helyi tűzvédelem

Az Önkormányzat a helyi **tűzvédelmi feladatok** ellátása, illetve színvonalának javítása érdekében

- az Önkormányzati hivatal, illetve az önkormányzati intézmények vonatkozásában
 - figyelemmel kíséri a **tűzvédelmi szabályzattal** való rendelkezést, (CF: *MM*)
 - **tájékoztatást kér** a szabályozások évenkénti felülvizsgálatának, a tűzvédelmi oktatás megtartásának és a kapcsolódó nyilvántartások vezetésének megtörténtéről, (CF: *MM*)
- rendszeresen **ellenőrizteti, hitelesítetteti a tűzoltó készülékeket**. (CF: *MM*)
- önkormányzati rendeletben szabályozza a szabadtéri égetés feltételeit, felülvizsgálja a szabályozás hatályosulását, szükségességét. (CF: *MM*)

A feladatot az önkormányzat **saját forrásból** látja el.

A közbiztonság helyi feladatainak ellátása

Az Önkormányzat a helyi **közbiztonsági feladatok** ellátása, illetve színvonalának javítása érdekében

- támogatja a közbiztonság növelését segítő **programok, tájékoztatók** szervezését, ilyen programok tartását kezdeményezi a rendvédelmi szerveknél, (CF: *MM*)
- támogatja a **polgárőr egyesület** működtetését (szorgalmazza a polgárőr szervezet aktív tevékenységét, helyet biztosít számukra, anyagilag támogatja az eszközbeszerzéseket), (CF: *MM*)
- javaslatokat, észrevételeket tesz a **rendőrség helyi munkájának** hatékonyabbá tételére, (CF: *MM*)
- évente beszámoló keretei között értékeli a község közbiztonsága érdekében végzett rendőrségi tevékenységet, feladatellátást, (CF: *MM*)
- felhívja a rendőrség figyelmét a **tudomására jutott, közbiztonságot veszélyeztető** körülményekre, (CF: *MM*)

- a **térfigyelő-rendszer** jogszerű üzemeltetéséhez **közterület-felügyeletet** fenntartó társulásban vesz részt.

A feladatot az önkormányzat **saját forrásból** látja el.

Közreműködés a helyi energiaszolgáltatásban

Az Önkormányzat a következők szerint működik közre a helyi energiaszolgáltatásban:

- **pályázati lehetőségeket** keres az energiaellátás **korszerűsítésére**, szükség szerint további energiahatékonyságot növelő átalakításokat végez intézményeiben, a környezetvédelmi szabályok megtartásával. (CF: **M**)
- folyamatosan figyelemmel kíséri a község közvilágítási rendszerét, a beérkezett hibabejelentéseket továbbítja a szolgáltató felé. (CF: **MM**)

Közreműködés a foglalkoztatás megoldásában

Az Önkormányzat közreműködik a településen élő magánszemélyek foglalkoztatási problémáinak megoldásában. Az ellátott feladatokat a gazdasági program vonatkozó része tartalmazza.

Gondoskodás az óvodai feladatellátásról

Az Önkormányzat a köznevelési feladatellátás biztosítása, és színvonalának javítása, az intézmény fenntarthatósága és a feladatellátás helyi megvalósítása érdekében

- A feladat-ellátási szerződés keretei között, intézkedéseket kezdeményezhet az intézmény **kihasználtságának** növelésére (CF: **MM**)

Az oktatási tevékenység biztosításához a következő **fejlesztésekre, felújításokra** van szükség:

- az oktatási intézményben szükségszerű, folyamatos korszerűsítés, szinten tartás, pályázati és saját forrásból. (CF: **KM**)

Általános iskolai nevelés

A Klebelsberg Intézményfenntartó Központ és az önkormányzat között – a képviselő-testület által a 13/2013.(II.14.) határozattal jóváhagyott vagyonekezelési szerződés alapján, a Kazincbarcikai Pollack Mihály Általános Iskola Gárdonyi Géza Tagiskolájának helyet adó, Szuhakálló Bajcsy-Zsilinszky u.47. sz. alatti, 210/2. hrsz. alatt felvett ingatlan vonatkozásában, az önkormányzatnak biztosítania kell az **ingatlan állagmegóvási, felújítási, fejlesztési munkálatait**. (CF: **MM**)

Gondoskodás az egészségügyi ellátásról

Az Önkormányzat **kötelező feladata az egészségügyi alapellátás** biztosítása. A Képviselő-testület a gazdasági program időtartama alatt az egészségügyi szolgáltatást a következő módon kívánja biztosítani:

- Fenntartja **önállóan vagy társulásban**, illetve közreműködik a fenntartásában
 - a háziorvosi szolgálatot,
 - a védőnői szolgálatot,
 - az iskola-egészségügyi ellátást,
 - a fogászati ellátást,

- a központi orvosi ügyeletet. (CF: *MM*)

- Az általa **önállóan** fenntartott egészségügyi ellátás esetében támogatja az egészségügyi ellátás színvonalát szinten tartó, illetve növelő **fejlesztéseket**, ezekhez **pályázati lehetőségeket** keres, (CF: *KM*)
- a közösen fenntartott ellátásokhoz biztosítja éves költségvetéseiben a szükséges mértékig az önkormányzati **kiegészítő saját forrást**, (CF: *MM*)
- a **parlagfű** elleni védekezésre kiemelt hangsúlyt fektet. Támogatja a témával kapcsolatos **ismeretterjesztést**, illetve a parlagfű terjedése ellen küzdő akciókat. (CF: *MM*)

Az egészségügyi ellátás biztosításához **fejlesztésekre, felújításokra**, a folyamatos szintentartás biztosítása mellett, a **ciklusban előreláthatólag nincs szükség**.

Gondoskodás a szociális ellátásról

Az Önkormányzat Képviselő-testülete fontosnak tartja a **szociális alapellátások** biztosítását, olyan **szociális háló** megteremtését, mely biztonságot nyújt a település lakosságának. A szociális ellátások területén az Önkormányzat a következő feladatokat látja el:

- A **Képviselő-testület és a polgármester** biztosítja az 1993. évi III. törvényben szabályozott rendszeres szociális ellátásokat. (CF: *MM*)
- A Képviselő-testület évente legalább egy alkalommal – illetve központi jogszabályváltozások miatt szükség szerint – **felülvizsgálja** a helyi szociális ellátások rendszerét **meghatározó rendeletét**. (CF: *MM*)
- A helyi életviszonyokhoz igazodó, a törvényben nem szabályozott **új ellátásokat** hozhat létre, ennek viseli a költségeit. (CF: *KM*)
- A következő szociális alapszolgáltatásokat biztosítja önállóan vagy társulás keretein belül: (CF: *MM*)
 - házi segítségnyújtás,
 - jelzőrendszeres segítségnyújtás,
 - szociális étkeztetés,
 - családsegítés és gyermekjóléti szolgálat.

A képviselő-testület a szociális ellátásokról való gondoskodás során elsősorban az éves **költségvetési törvényben**, számára erre a célra biztosított **bevételi forrást** használja fel, mely elégtelensége esetén, a feladat ellátás biztonságát, folyamatosságát egyéb, **saját bevételei terhére** biztosítja.

Gyermek és ifjúsági feladatokról való gondoskodás

Az Önkormányzat Képviselő-testülete kiemelten kezeli a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat. A kapcsolódó szolgáltatások körében ellátandó feladatok:

- A kiskorúak családban való nevelése, veszélyeztetettségük kialakulásának megelőzése illetve a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a képviselő-testület **helyi gyermekvédelmi ellátó** rendszert működtet, mely keretei között biztosítja a személyes gondoskodást nyújtó pénzügyi és természetbeli ellátásokat, (CF: *MM*)
- A képviselő-testület évente **tájékoztodik** a családsegítő és gyermekjóléti tevékenység közsgében elért eredményeiről, problémáiról, szükség esetén **intézkedéseket tesz, kezdeményez**, (CF: *MM*)

- A képviselő-testület évente **értékeli** az önkormányzat gyermekvédelmi és gyámhatósági tevékenységét, (CF: **MM**.)
- Az Önkormányzat a következő gyermekvédelmi szolgáltatásokat, ellátásokat biztosítja: (CF: **MM**)
 - családsegítő szolgálat és gyermekjóléti szolgálat (társuláson belül, intézményfenntartó társulásban),
 - rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
 - rendkívüli települési támogatás
 - gyermekétkeztetés,
 - iskolázási és tankönyvtámogatás,
 - Bursa Hungarica Ösztöndíjrendszerben való részvétel.

A képviselő-testület a gyermekvédelmi ellátásokról való gondoskodás során elsősorban az éves **költségvetési törvényben**, számára erre a célra biztosított bevételi forrást használja fel, mely elégtelensége esetén, a feladat ellátás biztonságát, folyamatosságát egyéb, **saját bevételei terhére** biztosítja. A tankönyvtámogatás és iskolázási támogatás és a Bursa Hungarica Ösztöndíjpályázat rendszerének működtetését az önkormányzat saját bevételei terhére, illetve az intézményi költségvetésében belül biztosítja.

Közösségi tér biztosítása, valamint a közművelődési tudományos művészeti tevékenység, és a sport támogatása

Az Önkormányzat a **közművelődés és kultúra tevékenységekkel** kapcsolatban az önkormányzati rendeletben, illetve a jogszabályokban előírt szolgáltatások biztosítása és a szolgáltatások színvonala emelése érdekében a következő feladatok ellátásának szükségességét fogalmazza meg:

- Felül kell vizsgálni a helyi **közművelődési rendeletet**. (CF: **MM**)
- A **könyvtári feladat-ellátási hely** működése során, törekedni kell az állami támogatás teljes körű, közművelődési feladat-ellátást szolgáló, közvetlen felhasználására, az ellátás fejlesztésére, **közösségi internet** hozzáférési lehetőség szabályozott biztosítására. (CF: **MM**)
- A településen lehetőség szerint ösztönözni kell a **szabadidős- kulturális – és sport tevékenységet**. Ennek formái a különböző, éves terv szerint szervezett programok, (CF: **MM**.)
- A **közösségi szintértként is** funkcionáló **Kastélykert szükség szerinti fejlesztését, eszközellátottságát biztosítani** kell, ehhez azonban szükséges a meglévő vagyon megóvásának képessége, (CF: **KM**.)

A feladat ellátást **állami támogatásból, saját forrásból, pályázati támogatásból** lehet finanszírozni.

A nemzeti és etnikai kisebbségek jogai érvényesítésének biztosítása

Az Önkormányzat Képviselő-testülete a nemzetiségi ügyek ellátása körében eleget tesz a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvényben foglalt kötelezettségeinek, így különösen annak, hogy - a település nemzetiségi önkormányzatával kötött megállapodásban foglaltak szerint - biztosítja a működéséhez szükséges feltételeket. (CF: **MM**.)

Egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítése

A Képviselő-testület az egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítése érdekében a **következő közszolgáltatásokat biztosítja**, illetve az **alábbi intézkedéseket** teszi a szolgáltatás színvonalának emelése érdekében:

- A Képviselő-testület, a Közös Hivatal és az egészségügyi, szociális ellátást végző intézmények, személyek **folyamatosan együttműködnek** egymással az egészséges életmód feltételeinek javítása érdekében. (A kölcsönös együttműködés tapasztalatairól a testület legalább évente egy alkalommal meghallgatja az intézményvezetők, illetve a hivatalvezető **tájékoztatóját.**) (CF: *MM*)
- **A képviselő-testület támogatja** azokat a kezdeményezéseket, melyek az egészséges életmóddal, az egészségmegőréssel, az időskorúak problémájával, a hátrányos szociális helyzetbe került személyekkel kapcsolatos **felvilágosító, tájékoztató, segítő** tevékenységre irányulnak. (CF: *M*)
- Az egészséges életmód feltételeinek biztosítása érdekében ellátja a **helyi sporttevékenységgel** kapcsolatos feladatokat, melynek keretein belül biztosítja a mozgáshoz való **helyszínt.** (CF: *M*)
- Az egészséges életmód gyakorlásához, a szabadban történő kulturált időtöltés feltételeinek megteremtéséhez az Önkormányzat szabadidő parkként is funkcionáló **Kastélykert fenntartását, fejlesztését** biztosítja. (CF: *KM*)
- -A kulturális rendezvények sorába épüljenek be a **dohányzás-, alkohol-, drog-fogyasztással összefüggő prevenciós programok.** (CF: *MM*)

A feladatot az önkormányzat **saját forrásból és pályázati támogatásból** látja el.

Föld, erdőgazdálkodás

Az önkormányzat jelenleg a közfoglalkoztatás keretei között végzi a tulajdonában álló, illetve tartósan használatba vett földterületek a mezőgazdasági művelést. Annak fenntartása elsősorban a közfoglalkoztatás támogatásának mértékétől és formájától függ. (CF: *KM*)

4.6. Befektetés-támogatási politika célkitűzései

Az Önkormányzat Képviselő-testülete a **befektetés-támogatási politikai** célkitűzéseit a következők szerint határozza meg:

- A Képviselő-testület törekszik arra, hogy a befektetők számára a település **kedvező feltételeket** biztosítson. (CF: *MM*)
- Az Önkormányzat az **ipari területtel**, az infrastrukturális beruházásokkal szintén támogatja a befektetni szándékozókat. (CF: *MM*)

5. A gazdasági program megvalósításának pénzügyi mérlege

5.1. Kiadások

A gazdasági program **egyes célkitűzései pénzkiadás nélkül**, míg más célok **jelentős költségek árán** valósíthatók meg.

5.2. Bevételek

A gazdasági program egyes célkitűzéseinek megvalósításához a szokásos költségvetési forrásokon túl egyéb jelentős bevételek, elsősorban **pályázati források is szükségesek**, az előző pontban felsorolt beruházások jelentős része enélkül megvalósíthatatlan.

Mindenképpen figyelemmel kell lenni arra, hogy a beruházások nem egyszerre, hanem évek alatt valósulhatnak meg, de az **éventűli kötelezettségvállalások** meghatározzák, az éves döntési lehetőségeket.

A megfogalmazott célok eléréséhez **nagyfokú és eredményes pályázati tevékenységre** van szükség.

6. Összegzés

Szuhakálló község Önkormányzata 2019-2024 közötti gazdálkodási lehetőségeit, fejlesztési elképzeléseit egyértelműen **meghatározzák** az önkormányzat adottságai: a nagymértékű **központi támogatásoktól**, a sikeres **pályázati tevékenységtől** való függés, a **saját bevételek korlátozottsága**.

Az önkormányzatnak törekednie kell a központi költségvetésen túli támogatásokon túli **bevételek növelésére**, a **kiadások mérséklésére**. Megfelelő kommunikációval, a **nyilvánosság bevonásával**, világos, korrekt képet kell adni, az önkormányzati döntések háttéréről, okairól és várt-várható hatásairól.

A gazdasági programban megfogalmazott célok, feladatok nagy része az éves költségvetések során végrehajthatók, az általános működési kiadások között fedezetük biztosítható.

Az **alapvető településüzemeltetési és közszolgáltatási** feladatokhoz kapcsolódó fejlesztési elképzelések, igények pályázati támogatás nélkül nem megvalósíthatók.

A 2020-2024 közötti időszakra megfogalmazott célok akár egy részének is teljesülése, sikeressé teheti az önkormányzati ciklusban végzett tevékenységet.

Szuhakálló, 2020. 04. 06.

Dávid István
polgármester

1. melléklet

Mindenképpen megvalósítandó célfokozatok (jele: MM)

1. Fejlesztések, beruházások:

	Megnevezés	Forrás		
		saját	hitel	pályázat
1)	szennyvízcsatorna- hálózat kiépítése		+	+
2)	a belterületi utak, járdák folyamatos karbantartása, felújítása	+		+
3)	Csapadékvíz-elvezető rendszer karbantartása, egységesítése, kiépítése	+	+	+
4)	Kötelező- és alapfeladat-ellátást biztosító intézményi ingatlanok állagmegóvási, felújítási, fejlesztési munkálatait.	+		+

2. Település fenntartás, önkormányzati működés során jelentkező szolgáltató jellegű tevékenységek

	Megnevezés	Forrás		
		saját	hitel	pályázat
1)	Fel kell tüntetni az Önkormányzat honlapján a turisztikai lehetőségeket , valamint a Vállalkozói térképet , továbbá megjelenési lehetőséget kell biztosítani az idegenforgalommal foglalkozó vállalkozások számára is.	-	-	-
2)	Támogatni kell az idegenforgalom-, illetve a település látogatottságát, ismertségét segítő rendezvényeket , biztosítani kell a megfelelő média-nyilvánosságot	-		-
3)	Az idegenforgalmi megítélés szempontjából fontos közterületeken megfelelő pihenőhelyek kialakítása	+		
4)	Népszerűsíteni kell , illetve vonzóvá kell tenni a helyi ipari területet	-	-	-
5)	A helyi ipar, vállalkozások számára a településen kijelölt külön terület megtartása	-	-	-
6)	A hivatalos honlap fenntartása	-	-	-
7)	A helyi ipar, vállalkozások segítése	-	-	-
8)	A helyi gazdaság megerősödésének segítése	-	-	-
9)	Közszolgáltatások megtartása, munkahelyek megőrzése	-	-	-
10)	Közfoglalkoztatást szervezése	-	-	-
11)	Együttműködés a munkaügyi szervezettel	-	-	-
12)	Köztéri építmények állagának megőrzése	-	-	-
13)	Közterületek gondozása , tisztán tartására	-	-	-
14)	Az Önkormányzat és a helyi Egyházközség közötti megállapodásban foglaltak teljesítése , az egyházi temető köztemetőként való használatára	-	-	-

15)	A közigazgatás tárgyi feltételeinek szinten tartása, javítása	-	-	-
16)	A helyi adóztatás által nyújtott bevételszerzési lehetőségek felülvizsgálata , az dózás rendszerének folyamatos nyomon követése	-	-	-
17)	A pályázatok benyújthatósága érdekében a tervdokumentációk készíttetése	+		
18)	A pályázatok megírására és menedzselésére irányuló megbízás	+		
19)	A településfejlesztésbe a helyi lakosság bevonása, a nyilvánosság biztosítása	-	-	-
20)	A kommunális hulladék elszállításáról és ártalmatlanításáról való gondoskodás, a szelektív hulladékgyűjtés .	-	-	-
21)	Gondoskodás közutak téli síkosság-mentesítéséről és a hóeltakarításról .	-	-	-
22)	A tűzvédelmi előírásoknak megfelelés	-	-	-
23)	A közbiztonság növelését segítő programok, tájékoztatók szervezése	-	-	-
24)	A polgárőrség működésének támogatása	-	-	-
25)	Javaslatok, észrevételek megfogalmazása a rendőrség helyi munkájának hatékonyabbá tételére, a tudomására jutott, közbiztonságot veszélyeztető körülményekre való figyelem felhívás	-	-	-
26)	Az óvodai köznevelési feladatellátás	-	-	-
27)	Intézkedések az óvoda kihasználtságának növelésére	-	-	-
28)	Az egészségügyi alapellátás biztosítása.	-	-	-
29)	Parlagfű elleni védekezés	-	-	-
30)	Az 1993. évi III. törvényben szabályozott rendszeres szociális ellátások biztosítása	-	-	-
31)	A helyi gyermekvédelmi ellátó rendszert működtetése	-	-	-
32)	A szabadidős- kulturális – és sport tevékenység szervezett formában való működtetése	-	-	-
33)	A nemzeti és etnikai kisebbségi jogok érvényesülésének biztosítása	-	-	-

A bevonandó forrásoknál azok kerültek megjelölésre, melyek a szokásos, éves költségvetésben tervezett költségeken túli kiadást igényelnek.